

B.Com. / B.Sc. / B.Sc. (I.T.) / B.C.A. (CBCS Pattern) Sem-I
UCA1F01M / UBITT102.2 / UBCAT102.2 - Compulsory Marathi-I (आवश्यक मराठी)

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/22/10634C

Max. Marks : 80

1. गाडगे महाराजांनी 'अखेरच्या किर्तनातुन' समाजाला सांगितलेल्या विचारधनाची व संस्कारधनाची चर्चा करा. 15

किंवा

“परिस्थितीने गांजलेल्या विद्यार्थ्यांना जिद्द, चिकाटी आणि मेहनतीव्दारे शिक्षण पूर्ण करून यश संपादीत करता येते” हे विधान “भटक्या” या आत्मकथनाव्दारे लेखकाने कसे दर्शविले आहे? हे सविस्तर स्पष्ट करा.

2. पसायदानातुन व्यक्त झालेली ज्ञानेश्वरांची विश्वात्मकता स्पष्ट करा. 15

किंवा

‘स्वप्नाची समाप्ती’ या कवितेचे रसग्रहण करा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 15

गट 'अ'

- क) 'समाजपरिवर्तनाचे माध्यम हेच खऱ्या लोकशाहीला पोषक आहे' असे डॉ. आंबेडकर का म्हणतात?
- ख) विद्यापीठांच्या अपयशाची कोणती कारणे नारळीकरांनी विशद केली आहेत?
- ग) लेखकाच्या मनातील व्दंदाचे 'माणुस' या पाठाच्या आधारे थोडक्यात वर्णन करा.

गट 'ब'

किंवा

- च) युरोपमध्ये न्यूटन झाला तसा भारतात एकही शास्त्रज्ञ जन्माला का आला नाही?
- छ) जातीप्रथा आणि वर्गकलह समाजाला कां व कसे घातक ठरतात याची चर्चा करा.
- ज) मालनबाईने कचरू गिऱ्हे यांना त्यांच्या बालपणी कशी मदत केली?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 15

गट 'क'

- त) कवी केशवसुतांच्या मते, जग बदलण्याचे सामर्थ्य कशात आहे?
- थ) 'भावनेला येउ दे गा शास्त्र काट्याची कसोटी' असे कवी का म्हणतात.
- द) 'लेखनीच्या तलवारीने वार करणे शिका' असे कवी का म्हणतात?

किंवा

गट 'ड'

- प) केशवसुतांनी 'विद्यार्थ्याप्रत' या कवितेतुन विद्यार्थी मानवातील सर्वोत्तम सत्य प्रकाशाचे वर्णन कसे केले आहे?
- फ) 'वाकुं रे बुध्दीस माझ्या तप्त पोलादाप्रमाणे' असे मागणे कवी का मागतो?
- ब) कवयित्री उषाकिरण आत्राम कार्यकर्त्यांना कोणते आवाहन करतात?

5. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 10

गट 'च'

- 1) परिणामकारक अभिव्यक्तिसाठी कोणत्या गोष्टी आवश्यक असतात.
- 2) वर्णांचे प्रकार सविस्तर लिहा.

गट 'छ'

किंवा

- 3) भाषिक कौशल्ये कोणती आहेत ते स्पष्ट करा.
- 4) वाचनाचे प्रकार सांगून त्याचे महत्व स्पष्ट करा.

ब) पुढीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. 10

- 1) भाषेचे महत्व स्पष्ट करा.
- 2) व्याकरण म्हणजे काय?
- 3) मराठीतील वर्णविचार स्पष्ट करा.
- 4) स्वरांचे प्रकार सांगा
- 5) स्वरादी म्हणजे काय?
- 6) भाषण म्हणजे काय?
- 7) संयुक्त स्वर कशाला म्हणतात.
